باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته :**ریاضی فیزیک - علوم تجربی**	مدت امتحان: **۸۰ دقیقه**	تعداد صفحه: **۲**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۳/۱۷**	ساعت شروع: **۸ صبح**
دانش‌آموزان روزانه سراسرکشور در **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۹**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره

بخش الزامی

دانش آموز عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۱ جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید:

الف) به پیام آیات قرآنی و حدیث شریف، پاسخ دهید:

۱ با توجه به آیهٔ «**اَنتُمُ الفُقَراءُ اِلَی اللهِ وَ اللهُ هُوَ الغَنِیُّ الحَمید**» نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می‌شود؟ ۰/۵

۲ در عبارت قرآنی «**إِنَّ اللَّهَ یُحِبُّ التَّوَّابِین**» چرا خداوند مهربان، بسیار توبه کنندگان را دوست دارد؟ ۰/۵

۳ چرا در آیهٔ «**وَ لاَ تَقْرَبُوا الزِّنَی إِنَّهُ کَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِیلاً**» انسان از نزدیک شدن به زنا نهی شده است؟ ۰/۵

۴ حدیث شریف امام علی علیه السلام که می‌فرماید:«چه بسا احسانِ پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد.» بیان‌گر کدام سنت الهی است؟ ۰/۵

ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:

۵ خداوند حقیقتی نامحدود دارد و انسان می‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کرده و ذاتش را بشناسد. ۰/۵

۶ باید از حریم دل، پاسبانی کنیم تا آفت شرک به آن راه نیابد و عمل ما خالص برای خدا انجام شود. ۰/۵

۷ مبنای تصمیم‌گیری‌های انسان و تعیین‌کنندهٔ سرنوشت او همین اختیار محدودی است که دارد. ۰/۵

۸ بایدها و نبایدهای دینی و الهی با قوانین بشری که اهداف محدود وکوچکی دارند، قابل قیاس است. ۰/۵

پ) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

۹ جامعه‌ای که از تفرقه و تضاد دوری کند و به‌سوی ..... حرکت کند، جامعهٔ توحیدی است. ۰/۵

۱۰ توبه، گناهان را پاک می‌کند و اگر با ایمان و ..... همراه گردد، گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند. ۰/۵

۱۱ اشرافی‌گری برخی مسئولان و فساد اداری و مالی، یکی از عوامل عقب ماندگی ..... است. ۰/۵

ت) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:

۱۲ هر یک از عبارات قسمت الف با کدام‌یک از مراتب توحید در قسمت ب ارتباط دارد: ۱/۵

«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است.)
الف)خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. ب)مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می‌کنند. ج)تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.	۱)توحید در ربوبیت ۲)توحید در مالکیت ۳)توحید در خالقیت ۴)توحید در ولایت

ث) به سؤال‌های احکام زیر پاسخ دهید:

۱۳ هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ (جایز - واجب کفایی - مستحب - مکروه - حرام: یک مورد اضافی است.) ۲

الف) وابستگی کشور به بیگانگان با خریدن کالاهای خارجی

ب) استفاده از آلات موسیقی برای برنامه‌های فرهنگی مفید

ج) شرکت کردن در مجالس شادی جهت تقویت صلهٔ رحم یا تبلیغ دین

د) ضرورتِ فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد

(ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم)

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته :**ریاضی فیزیک - علوم تجربی**	مدت امتحان: **۸۰ دقیقه**	تعداد صفحه: **۲**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۳/۱۷**	ساعت شروع: **۸ صبح**
دانش‌آموزان روزانه سراسرکشور در **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۹**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
ج)	**به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید:**	
۱۴	چرا پیامبر اسلام صلی‌الله علیه‌وآله‌وسلم عاجزانه از خداوند می‌خواهد که او را به حال خود واگذار نکند؟	۰/۵
۱۵	هر عبادتی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق دستور خداوند انجام گیرد، دارای کدام حُسن می‌باشد؟	۰/۵
۱۶	بیتِ« هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ور نیایی من دهم بد را سزا» نشانهٔ کدام یک از شواهد اختیار است؟	۰/۵
۱۷	اگر جامعه‌ای در برخی موارد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج گردد، نیازمند چه توبه‌ای است؟	۰/۵
چ)	**به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید:**	
۱۸	ارتباط میان توحید فردی و توحید اجتماعی را شرح دهید.	۱
۱۹	تفاوت میان امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.	۱
۲۰	منظور از تسویف چیست؟چگونه شیطان از این حیله برای گمراهی جوانان استفاده می‌کند؟	۱
۲۱	یکی از مراحل توبه، جبران حقوق مردم (حق الناس) است، آن را با یک مثال توضیح دهید.	۲
	بخش انتخابی	
	دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سؤالات ۲۲ تا ۲۹ فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید:	
۲۲	در چه صورت اعتقاد به توانایی پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله در برآوردن حاجات موجب شرک می‌گردد؟	۱
۲۳	دو مورد از میوه‌های درخت اخلاص را نام ببرید.	۱
۲۴	رابطهٔ ارادهٔ الهی و اختیار انسان را بنویسید.	۱
۲۵	چرا قمار در اسلام حرام شمرده شده است؟	۱
۲۶	دو اصلِ اعتقادی را که درآیهٔ «**مَن آمَنَ بِاللهِ وَ اليَومِ الآخِرِ وَ عَمِلَ صالِحًا فَلَهُم اَجرُهُم ...**» آمده است، بنویسید.	۱
۲۷	رفتار رسول‌خدا صلی‌الله علیه‌وآله‌وسلم را با دختر خود حضرت فاطمه سلام‌الله‌علیها با هدف ارتقای جایگاه زن، بنویسید.	۱
۲۸	دو مورد از آثار مثبت تمدن جدید در حوزهٔ عدل و قسط را نام ببرید.	۱
۲۹	علت ظهور مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چیست و چرا نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته است؟	۱
	« **در پناه حضرت حق موفق باشید.** »	**جمع نمرات** ۲۴

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.-kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	مدّت امتحان: **۸۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۰۳/۱۷**		تعداد صفحه : **۳**
دانش آموزان روزانه سراسرکشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

	بخش الزامی:	
	الف)پیام آیات قرآن و حدیث شریف :	۲
۱	نیاز در پیدایش و بقا(۰/۵) (درس ۱ صفحه۱۰)	
۲	خدا می‌بیند او با اینکه در دام گناه افتاده اما قلبش با اوست و از عملش پشیمان شده است. (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۸۶)	
۳	موقعیت خانواده متزلزل نشود (۰/۲۵) و سلامت جسمی و روحی انسان ها به خطر نیفتد. (۰/۲۵) (درس ۸ صفحه۱۰۱)	
۴	سنت استدراج (املاء و استدراج)(۰/۵) (درس ۶ صفحه ۷۵)	
	ب)درستی یا نادرستی:	۲
۵	غ (۰/۵) (درس ۱ صفحه۱۲)	
۶	ص(۰/۵) (درس ۴ صفحه۴۳)	
۷	ص (۰/۵) (درس ۵ صفحه۵۳)	
۸	غ (۰/۵) (درس ۸ صفحه۹۷)	
	پ)تکمیل کنید:	۱/۵
۹	وحدت(هماهنگی) (۰/۵) (درس ۳ صفحه۳۵)	
۱۰	عمل صالح(۰/۵) (درس ۷ صفحه۸۵)	
۱۱	اقتصادی (۰/۵) (درس ۸ صفحه۱۰۶)	
	ت)کشف ارتباط:	۱/۵
۱۲	الف)۳ (۰/۵) ب) ۴ (۰/۵) ج) ۱ (۰/۵) (درس ۲ صفحه های ۱۹ و ۲۰)	
	ث)احکام: (درس ۸ از صفحه ۱۰۲ تا ۱۰۶)	۲
۱۳	الف)حرام (۰/۵) ب) جایز (۰/۵) ج) مستحب (۰/۵) د) واجب کفایی (۰/۵)	
	ج)پاسخ کوتاه:	۲
۱۴	هرچه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند(۰/۵) (درس ۱ صفحه۱۰)	
۱۵	فعلی (۰/۵) (درس ۴ صفحه ۴۵)	
۱۶	مسئولیت پذیری(۰/۵) (درس ۵ صفحه۵۴)	
۱۷	توبهٔ اجتماعی(۰/۵) (درس ۷ صفحه۹۰)	

« ادامه راهنما در صفحهٔ دوم »

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	مدّت امتحان: **۸۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۰۳/۱۷**		تعداد صفحه : **۳**
دانش آموزان روزانه سراسرکشور درخرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

	چ)پاسخ تشریحی:	
۱۸	میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطهٔ متقابل(دوسویه) وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد؛(۰/۵) و هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند آسان‌تر می‌گردد. (۰/۵) (درس ۳ ص ۳۵)	۱
۱۹	در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهیِ لازم برسیم؛ (۰/۵)ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۰/۵) (درس ۶ صفحه ۷۰)	۱
۲۰	«تسویف» از ریشه« سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. فرد گنهکار دائما به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم.» و آن قدر تکرار می کند، تا میل به توبه در او خاموش می شود.(۰/۵) شیطان به او می‌گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و می‌توانی در آینده توبه کنی. (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۸۷)	۱
۲۱	توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به‌دست آورد. (۱)حقوق معنوی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق مادی آنان است. مثلاً اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده یا ... در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه کننده به جبران حقوق از دست رفته بپردازد. (۱) (چنانچه دانش آموز مثالهای دیگری از حقوق معنوی افراد بنویسد نمره منظور گردد.) (درس ۷ صفحه ۸۹)	۲
	بخش انتخابی:	
۲۲	عقیده به توانایی پیامبر اکرم(ص) و اولیای دین(ع) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (درس ۲ صفحه ۲۴)	۱
۲۳	دستیابی به درجاتی از حکمت – نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان – دریافت پاداش‌های وصف نشدنی (ذکر دو مورد ، هر مورد ۰/۵ نمره) (درس ۴ صفحه های ۴۷ و ۴۸)	۱
۲۴	وجود اختیار در انسان ناشی از ارادهٔ خداست. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما ارادهٔ کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ لذا وجود ما، ارادهٔ ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به ارادهٔ خداست یعنی ارادهٔ انسان در طول ارادهٔ خداوند است. (درس ۵ صفحه های ۶۰ و ۶۱)	۱

ادامه راهنما در صفحه ی سوم

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته: **ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	مدّت امتحان: **۸۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۰۳/۱۷**		تعداد صفحه : **۳**
دانش آموزان روزانه سراسرکشور درخرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

۲۵	قمار یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. (۰/۵) از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (۰/۵) (درس ۸ صفحه ۱۰۰)	۱
۲۶	توحید (۰/۵) – معاد(۰/۵) (درس ۹ صفحه ۱۱۱)	۱
۲۷	هرصبح پدر دریچهٔ پنجرهٔ خانه‌اش را می‌گشود و به دخترش سلام می‌کرد. هرگاه قصد سفر داشت، در منزل او را می‌زد و با او خداحافظی می‌کرد. هرگاه از سفر برمی‌گشت، فاطمه(س) اولین کسی بود که پیامبر(ص)به سراغش می‌آمدو حال او را می‌پرسید.(ذکر دو مورد کافی است ذکر هر کدام(۰/۵) (درس ۹ صفحه ۱۱۴)	۱
۲۸	توجه به قانون(۰/۵) – مشارکت مردم در تشکیل حکومت(۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۵)	۱
۲۹	چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست‌های پی‌درپی دریافتند که علم تجربی نمی‌تواند پاسخگوی همهٔ نیازهای انسان باشد، پس این نیاز انسان غربی به معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد. (۰/۵) اما به دلیل آنکه برآمده از آموزه‌های وحیانی نیستند، نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته‌اند. (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۳)	۱
	موفق و مؤید باشید.	۲۴